Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2024/2434

12.9.2024

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2024/2434,

11. september 2024,

millega tehakse 2024. aastal erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõike 2 teise lõigu kohaldamisel otsetoetuste vormis sekkumistega ning pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu meetmetega seotud ettemaksete suuruse osas

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013, ([1]) eriti selle artikli 44 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõike 2 teise lõigu punktile a võivad liikmesriigid alates 16. oktoobrist kuni 30. novembrini teha ettemakseid kuni 50 % ulatuses otsetoetuste vormis sekkumiste puhul ning meetmete puhul, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 228/2013 ([2]) IV peatükis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 229/2013 ([3]) IV peatükis. Vastavalt määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõike 2 teise lõigu punktile b võivad liikmesriigid enne 1. detsembrit teha ettemakseid kuni 75 % ulatuses pindala- ja loomapõhiste maaelu arengu sekkumiste puhul vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2021/2115 ([4]).

(2) Määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõike 6 kohaselt võib komisjon liikmesriigi taotlusel võtta eriolukorras vastu rakendusaktid, millega tehakse erand kõnealuse määruse artikli 44 lõikest 2, kuid üksnes sellises ulatuses ja sellise aja jooksul, mis on hädavajalik.

(3) Põllumajanduse ja kalanduse nõukogu 15. juuli 2024. aasta istungil palusid liikmesriigid komisjonil teha erand määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõikest 2, et võimaldada liikmesriikidel teha suuremaid ettemakseid, et tulla toime hädaolukorraga, mis on tekkinud mitme negatiivse sündmuse erakorralise koosmõju tõttu, sealhulgas Venemaa jätkuv sissetung Ukrainasse, Lähis-Ida konfliktide tagajärjed ning Kesk-, Lõuna- ja Ida-Euroopa äärmuslikud ilmastikunähtused. Põllumajandusfondide komitee, ühise põllumajanduspoliitika komitee ja põllumajandusturgude ühise korralduse komitee 24. juuli 2024. aasta ühisistungil kinnitasid liikmesriigid, et nende põllumajandustootjad seisavad silmitsi likviidsusprobleemidega seoses mitme negatiivse sündmuse koosmõjuga, mis on mõjutanud põllumajanduslike sisendite ja kaupade hindu. Nad taotlesid, et komisjon võtaks vastu rakendusaktid erandi lubamiseks määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõikest 2, mis võimaldaks teha 2024. taotlusaastal suuremaid ettemakseid kõigi sekkumiste ja meetmete puhul.

([1]) ELT L 435, 6.12.2021, lk 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 229/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/229/oj).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(4) Venemaa jätkuva sissetungi tõttu Ukrainasse ja konfliktide tõttu Lähis-Idas on oht, et olemasolevad raskused, nagu kõrged sisendhinnad, jätkuvad ning see põhjustab uusi häireid rahvusvahelises kaubavahetuses, sealhulgas kaubanduse ümbersuunamist, mis toob kaasa suuremad veokulud ja viivitused. Selline areng ja ebakindlus avaldavad sisendhindadele survet. Need sündmused häirivad ka kaubanduse struktuuri ning mõjutavad märkimisväärselt põllumajandustoorme hindu ja põllumajandusturge.

(5) Sisendhinnad, nagu energia ja väetised, on kõigis põllumajandussektorites endiselt märkimisväärselt kõrged. Liidus on üldine inflatsioon põllumajandustootjate ja toiduahela ettevõtjate jaoks kaasa toonud ka muude sisendite, näiteks taimekaitsevahendite, loomade ravi, masinate ning pakendite hinnatõusu. Põllumajandustoorme, näiteks teravilja ja sööda hinnad on siiski suhteliselt madalad ja see on vähendanud põllumajandustootjate kasumimarginaale. Mõnes liikmesriigis on olukord muutunud eriti keeruliseks, kuna sisendi ja kauba hinna suhe on 2023. aastaga võrreldes veelgi halvenenud, eriti teravilja- ja söödatootjate jaoks.

(6) Lisaks prognoositakse, et hiljutised ebasoodsad ilmastikunähtused, nagu äärmuslikud vihmasajud, hiliskülm ja üleujutused teatavates piirkondades, põud ja kuumalained mitmes Kesk-, Lõuna- ja Ida-Euroopa osas, mõjutavad negatiivselt viljasaaki.

(7) Need asjaolud põhjustavad tõenäoliselt põllumajandustootjatele likviidsusprobleeme kogu liidus, kuna ebasoodsad ilmastikutingimused mõjutavad sisendite ja põllumajandustoorme hindu. Seda süvendavad veelgi kõrged intressimäärad Euroopa finantsturgudel. Neid asjaolusid arvesse võttes peaks liikmesriikidel olema lubatud teha 2024. taotlusaasta eest suuremaid ettemakseid, et lahendada likviidsusprobleeme, millega põllumajandustootjad kogu liidus tõenäoliselt kokku puutuvad.

(8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusfondide komitee, ühise põllumajanduspoliitika komitee ja põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Erandina määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõike 2 teise lõigu punktist a võivad liikmesriigid 2024. taotlusaasta eest teha ettemakseid kuni 70 % ulatuses määruse (EL) 2021/2115 III jaotise II peatüki kohaste otsetoetuste vormis sekkumiste ning määruse (EL) nr 228/2013 IV peatükis ja määruse (EL) nr 229/2013 IV peatükis osutatud meetmete puhul.

2. Erandina määruse (EL) 2021/2116 artikli 44 lõike 2 teise lõigu punktist b võivad liikmesriigid 2024. taotlusaasta eest teha ettemakseid kuni 85 % ulatuses määruse (EL) 2021/2115 III jaotise IV peatüki kohaste maaelu arengu pindalapõhiste ja loomapõhiste sekkumiste raames antava toetuse puhul.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 11. september 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN